

ABD HALKINA NELER OLUYOR?

Doç.Dr. Sait YILMAZ*

Giriş

ABD'li uzmanlar Connecticut Eyaleti'ndeki son ilkokul baskınının ardından katliamların sanılanın aksine artış göstermediğini, ancak etkisinin diğer suçlara oranla çok daha büyük olduğunu açıkladı. ABD'deki toplu katliamların tarihçesini yazan kriminolog Grant Duwe, katliamların en çok 1960'lar ile 1990'larda yaşandığını, katliam sayısının 2000'lerde azaldığını söyledi. Arizona Eyaleti Akıl Hastalıkları Dayanışma Birliği Başkanı Jim Frost, katliamların genellikle 18-25 yaş arası beyaz erkekler tarafından işlendiğini söyledi. Frost, "18-25 yaş arası, özellikle zor geçen bir dönem. Liseden mezun olan, arkadaşlarından ayrılan, ailesinden üniversiteye gitmesi için baskı gören ve ailesinin beklentilerini karşılayamadığını düşünen gençler, eğer bir de teşhis edilmemiş akıl hastalığına sahipse herhangi bir tetikleyici olayın ardından şiddete başvurabiliyor" dedi¹. Frost'a göre; ABD'de nüfusun yüzde 25'i bir biçimde akıl hastalıklarından muzdariptir. Ancak, ABD halkına olanlar bunlarla sınırlı değil ya da en azından bu kadar basit değildir. ABD'de son yıllarda yaşanan savaşlar, ekonomik kriz, gittikçe artan ekonomik ve sosyal dengesizlikler, dinsel aşırılıklar, bölünme taraftarları ve nihayet ülkeyi saran terör paranoyası ülkeyi gittikçe patlamaya hazır bir bomba haline getirmektedir. Bu yüzden Obama, seçim kampanyasında ikinci dönem için önceliğini içeride ülke inşasına verdi ve bu nedenle seçimleri kazandı. Bu makalede, ABD içinde neler olup-bittiğine odaklanacağız.

ABD halkının sosyal ve ekonomik durumu ile ilgili son veriler..

Obama'nın Bush'dan aldığı miras şu şekilde özetlenebilirdi²; %8'den fazla işsizlik, 5 trilyon dolar yeni borç, 16 trilyon dolar bütçe açığı, galonu yaklaşık 4 dolar olan petrol, ortalama aile gelirinde önemli düşüş ve iki savaşa birden bulaşmış olmak. 2008'deki "mortgage krizi" sonrası ABD'nin New York kentinin en bilinen caddesi ve finans merkezi 'Wall Street'te ortaya çıkan sokak eylemcileri, krizi finans çevresinin yarattığını, bunun sonucu suçsuz insanların evlerini, işlerini, emekli paralarını, velhasıl tüm birikimlerini kaybettiğini ileri sürdü. Öte yandan, krize sebebiyet veren finans çevresine oluk gibi para akıtılarak devlet desteği verildiği, oysa bu paraların aslında krizden zarar gören insanların cebinden çıktığı, yani asıl suçlu kesimin zarar görmez iken, masum vatandaşın zarar gördüğü ileri sürüldü. Eylemciler nüfusun %99'unu oluşturduklarından, "Biz 99'uz" şeklinde bir de söylem geliştirdiler. Yani nüfusun sadece %1'ini oluşturan zenginler ekonominin kaymağını yerken, nüfusun %99'u sıkıntı çekmeye mahkûm olmaktadır. Vermek istedikleri mesaj oldukça açıktı: "Bu sistem değişmelidir. Sosyal adalet diye bir şey kalmadı!"

Eylül 2012'de ABD Nüfus Bürosu tarafından yayınlanan yıllık rapora göre 2011 yılında 46.2 milyon Amerikalı (nüfusun %15'i) yoksul statüsünde idi. 2006 yılında yoksul sayısı 36.4 milyon kişi idi. Yoksulluğun artma nedeni olarak ekonomideki gerileme ve işsizliğe çare bulunamaması gösteriliyor. Ekonomideki gerileme başlamadan önce 11 milyon işsiz vardı ve bu rakam her yıl artmaya devam etti. Amerika'da hemen hemen tüm yoksullar evler ya da apartmanlar da bitişik yaşar ve bütün zorunlu ihtiyaçlarını karşılayacak kadar mali yardım ve istediklerinde sağlık

* İstanbul Aydın Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Öğretim Üyesi, saityilmaz@aydin.edu.tr Twitter: @DocDrSaitYilmaz

¹ Umur K. Semiz: *Connecticut'taki Okula Silahlı Saldırı*, Associated Press, 16 Aralık 2012 Saat 12:24.

² Victor Davis Hanson: *A Message for Obama: Let Bush Be*, National Review, (September 13, 2012).

desteği alırlar. Yetişkin yoksulların %80'i, çocukların ise %96'sı asla parasızlık nedeni ile aç kalmazlar³. Yoksulluğun sınırı dört kişilik bir ailenin yıllık 23.000 doların altında gelir sahibi olmasıdır. Hükümet yılda 927 milyon dolar değerinde Sosyal Güvenlik ve Sağlık programı uygulamaktadır ve Amerikan halkının yaklaşık üçte biri bu programlardan yararlanmaktadır. ABD içinde hapisteki insan ve obez sayısı, silah miktarı ve enerji tüketiminin yüksek olması, ilkokul öncesi okula çok az çocuk gitmesi gibi sorunlar alarm vermektedir.

ABD, 'geç dönem endüstriyel toplum'dan 'erken dönem bilgi toplum'u olmaya doğru sıkıntılı bir süreç içindedir. İkinci Dünya Savaşı sonrası Amerika için hedef "büyük" olmaktı; büyük hükümet lideri, büyük iş, büyük sendika vb. ama artık büyük iş'in daha fazla iş üretmediği, küçük işlerin daha çok işe yaradığı, sendikaların küçüldüğü, sendika üyelerinin genellikle kamu çalışanları olduğu görüldü⁴. Buna paralel olarak da kamu politikaları değişmekte; yıllardır yaşlılara harcanan çalışan nüfus vergilerinin artık genç çalışan teminine yönlendirilmesi hedefleniyor. Obama, bir yandan sağlık reformunda ısrar ederken, gençler için kolej borçlanmalarını artırıyor. Böylece büyük bir yüksek eğitim balonu oluştu ve tahsis edilen para üniversiteler ve kolejler tarafından çekiliyor. Tıpkı emlak krizi gibi kolej borçlanmalarından da bir iflas ihtimali yüksek gözüküyor. Obama, geçmişin 'büyük' ülkesi yerine erken bilgi toplumunun geleceği için 'refah devleti'ni hedefliyor. Yeşil enerji programı güneş enerjisi paneli şirketlerinin iflas etmesiyle boşa çıktı. Kaliforniya'da geliştirilmeye çalışılan yüksek hızlı tren projeleri çok pahalı bulunmaktadır. Google, kendinden sürüslü arabalar geliştirmeye çalışmaktadır. Geline bilgi toplumu döneminde, endüstri toplumu politikalarının gençlerin önünü açmadığı, iş imkânlarını sınırladığı ve onların özel yetenek ve ilgilerine hitap etmediği düşünülmektedir.

Amerika'nın mevcut eğitim sistemi yılda 2,5 milyon kişiye lisans ve lisans üstü seviyede eğitim verilmesine rağmen, küreselleşme tarafından şekil verilen dünya ekonomisinin ve bilgi teknolojisi devriminin iyi para kazanan işlerine hazırlanamamaktadır. Eylül 2012 rakamlarına göre ülkede %7.8 işsizlik olmasına rağmen 238.000 iş sahibini beklemektedir. Özellikle üretim sektöründe nitelikli işçi bulunamamaktadır⁵. ABD dünyanın en büyük üretim sektörüne (dünya toplamının %18.2'si, Çin; %17.6) sahip olmasına rağmen, üretim alanındaki şirketlerin %67'si nitelikli işçi sıkıntısı çekmektedir. Ekim 2012 rakamlarına göre üretim işçisi ortalama saat ücreti 23.97 dolardır. Yasal olmayan yollardan ülkeye giriş yapan 20 milyon niteliksiz işçi yanında, 60 milyon sıradan işin dışarıdan sağlanıyor olması diğer bir problem sahasıdır⁶. Seçim öncesi anketlere göre ABD halkının %37'si en büyük ekonomik sorun olarak fiyat artışlarını, %38'i işsizliği, %15'i bütçe açığını, %14'ü vergileri gösterdi. Kaçak göçmenlere af çıkarılacağı vaadi her seçimler öncesi Latin oylarını toplamak için iyi bir argüman olmaktadır. Yasal olmayan göçmenler otel hizmeti, inşaat işçiliği, kömür madenciliği gibi Amerikalıların tercih etmediği düşük nitelikli işlere adaydır.

ABD'nin sosyal sorunlarının başında orta sınıfın çöküşü evlilikler, dini özgürlükler, Latinlerin durumu gibi konular gelmektedir. Amerika'da evlilik dışı doğumlar ile ilgili çarpıcı rakamlar bulunmaktadır. Üniversite mezunu hanımlarda evlilik dışı doğumlar 1/10'dan daha az iken, lise ve daha düşük seviyede eğitim almış

³ Robert Rector: *How Poor Is 'Poor'?*, National Review, (September 13, 2012).

⁴ Michael Barone: *Obama and the Millennials*, Washington Examiner, (September 27, 2012).

⁵ Jillian Kay Melchior: *American Mismatch*, National Review, (Nov 26, 2012).

⁶ Conrad Black: *America's Slide From Greatness*, National Review, (Nov 21, 2012).

kadınlarda 6/10'a yakındır. Doğan siyah çocukların yaklaşık %70'i evlilik dışıdır⁷. Yalnız yaşayan annelerin, iki işte birden çalışmak zorunda olması çocuklara ayırarak zaman bırakmamaktadır. Düşük ve orta seviyeli geliri olan Amerikalılar arasında evlilik oranının düşüşü bütün etnik grupları etkilemekte, evli olmak refah seviyesinin iyi olduğunu göstermektedir. Sanılanın aksine siyahlar arasında orta ve ileri yaşta evlilik tercihi daha azdır. Siyahlar ABD'nin patlamaya hazır bombasıdır ve bu yüzden Obama'nın önceliklerinden birisi siyahları sisteme daha çok entegre etmek, bunun için de dönüştürmektir. Nüfus Bürosu rakamlarına göre Hispanikler arasında çocuklu ailelerin %50'sinin aile reisi evlenmemiş annelerdir. Bu ailelerin %40'ı sosyal yardım almaktadır. Genç Latinlerin %32'sinin sağlık sigortası yoktur⁸. Önceki başkanlar Latin oylarının ancak %35'ini alırken Obama sağlık politikası vaadi ile %61'ini aldı.

ABD Seçimleri ve Halkın Değişen Doğası..

Son yapılan seçimler, ABD insanının doğasının değişmekte olduğuna ilişkin önemli veriler sağladı; Kırmızı, Mavi ve Mor olmak üzere üç tür Amerikan seçmeni belirginleşti. Kırmızı ve Mavi Amerika arasındaki fark gittikçe alarm veren bir seviyeye gelmektedir. Bir taraf gittikçe İskandinavya'ya benzemekte, diğer taraf ise artan şekilde Sosyal Darwinci bir görünüm almaktadır. Mavi grup (California, Connecticut, Delaware, District of Columbia, Illinois, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, New Jersey, New York, Oregon, Pennsylvania, Rhode Island, Vermont, Washington ve Wisconsin) geçmiş üç seçimde demokrat başkan adaylarına yöneldiler. Sosyal Darwinci kırmızı grup (Alabama, Arizona, Arkansas, Georgia, Idaho, Kansas, Kentucky, Louisiana, Mississippi, Missouri, Montana, Nebraska, North Dakota, Oklahoma, South Carolina, South Dakota, Tennessee, Texas, Utah ve West Virginia) ise aynı seçimlerde Cumhuriyetçi adayı seçtiler. Bunların dışında kalan mor grup (Alaska, Hawaii ve Wyoming) ise aynı parti adayları konusunda ısrarcı olmadılar. Mavi grupta yaşayanlar kırmızı gruba göre daha sağlıklı, zengin ve genellikle daha iyi durumda olanlardır. Ancak garip olan Mavi grup Kırmızı'ya göre daha yavaş gelişmektedir.

Kuzey ve Güney ayrımı artık ortadan kalkmışa benzemektedir. Nüfus Bürosu'na göre Mavi gruptaki 13 eyaletin nüfusu 2000-2010 arası %5.9 büyürken, Kırmızı gruptaki 20 eyaletin toplam nüfusu %13.6 büyüdü. Geri kalan eyaletlerin büyüme oranı %12.6'dır. Mavi grup halen ABD nüfusunun %46.2'sini, Kırmızılar %30.7'sini oluşturuyor⁹. Mavi Amerika, sosyal refaha ve sigortaya daha düşkün, daha sendikalı işçilere sahipler, pahalı hükümet programları nedeni ile daha çok vergi ödüyorlar. Kısaca fakirsen İskandinav sosyal güvenliğinin olduğu Mavi eyaletlerde yaşamalısın. Ama Kırmızı eyaletler daha az vergi ve daha çok iş fırsatı demek olduğundan daha çok talep görmektedir. Massachusetts gibi bir Mavi eyaletin İspanya veya Yunanistan gibi her an çökme ihtimali bulunmaktadır. Mavi Amerika geleneksel olarak dindar, daha hayırsever kişilerden müteşekkil, girişimciliği seven ve hükümete karşı şüpheli iken Kırmızı Amerika dine karşı ilgisi çok fazla olmayan, daha az yardımsever, iş dünyasına şüpheli bakan, özgürlüklerin gelişmesi için hükümeti destekleyen bir tabiata sahiptir. Özetle ABD'li başkan adayları gittikçe ayrışan bu iki gruba birden hitap edememekte ve seçimleri kaybeden büyük bir mutsuz hatta kızgın bir kesim bulunmaktadır¹⁰. İki Amerika keskin bir şekilde farklı düşünmektedir ve hükümetin kararları bir tarafı mutlu edecek diğerini ise öfkeli edecektir.

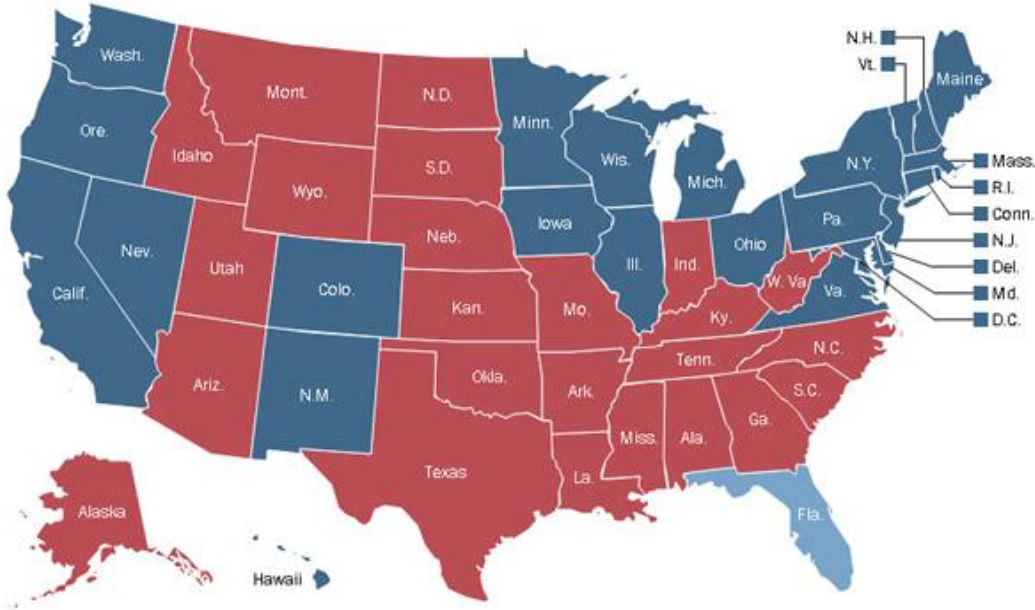
⁷ Jonah Goldberg: *Obama Needs A Family Plan*, National Review, (Nov 21, 2012).

⁸ Rich Lowry: *The Amnesty Fantasy*, National Review, (Nov 16, 2012).

⁹ William Voegeli: *Red State, Blue State*, National Review, (October 22, 2012).

¹⁰ Michael Barone: *Two Americas*, Washington Examiner, (Nov 7, 2012).

Şekil: ABD Seçmeni; Kırmızı ve Mavi Amerika

Kaynak: *Washington Post*, (November 7, 2012).

Seçmenlerin %29'unu oluşturan Muhafazakar Hıristiyanlar %80 Romney'e, %19 Obama'ya oy verdiler. Katoliklerin %40'ının Hispanik olduğu ülkede Katolik oylar iki adaya da hemen hemen eşit oranda gitti. Evanjelistler Bush'a verdikleri destek gibi büyük ölçüde Romney'e destek verdiler. %10 civarındaki Katolik seçmen %67 Romney'e, %32'si Obama'ya oy verdiler¹¹. Ancak, bunlar Romney için yeterli olmadı. Gençlerin, Hispaniklerin, Asyalıların, bekar bayanların ve Afrikalı Amerikalıların tercihi daha çok Obama oldu. ABD içinde ülke içi farklılıklar sürekli artmakta, çoğunluk-azınlık grupları arasında demografik değişimler sürekli yenilenmektedir. Eğilim muhafazakâr oyların artması yönündedir. Bekar kadınların %67'si kürtajı desteklediği için Obama'ya oy verdi. Daha muhafazakar Amerikalılar nispeten birbirine daha bağlıdır. Evanjelist Protestanlar ve beyaz Katolikler arasındaki savaş çoktan bitti ve artık gündemleri aynıdır. Cumhuriyetçiler genellikle artık çoğunluğu temsil etmeyen tipik Amerikalılardan oy alırken, ekonomi merdivenin altında ve zirvesinde bulunan daha liberal Amerikalılar Demokratları tercih etmektedir. Demokrat Parti daha çok göçmen Katolikler ve uzun zaman göç etmiş güneyli beyazlar, siyahlar ve bugünün soylu liberalleri gibi farklı gruplardan oy almaktadır. Amerika'nın kuzeybatıdaki üç eyaleti Wisconsin, Iowa ve Minnesota genellikle Alman-İslandinav kökenlilerin göç ettiği bir bölge olup, Dakota ve Nebraska ile birlikte en pasifist ve yalnızlıkçı kesimi temsil etmektedir¹².

ABD'de İç Terörün Gelişimi ve Bugünü

ABD içinde tartışılan önemli konuların başında şunlar gelmektedir¹³; sürekli hale gelen iç terör, cihatçı tehdidin bombalı saldırılar ile halka yönelmesi, iş yerinde şiddetin devam etmesi, büyük bir doğal afet beklentisi, sivil karışıklık ya da savaş

¹¹ Ralp Reed: *Lesson Learned*, NRO Symposium, National Review, (Nov 9, 2012).

¹² Michael Barone: *Team Obama's Electoral Bet*, National Review, (November 1, 2012).

¹³ Scott Stewart: *When Things Go Bad*, Stratfor, (September 13, 2012).

halinde tahliye planları. ABD'de iç terör dönemsel bir olgudur ve genellikle yumuşak hedefleri sever. Bazen zirve yapar. ABD'de terör faaliyetleri 1866 yılında zenci haklarının kabulü ve köleliliğin kaldırılmasına karşı tepki olarak Ku Klux Klan'ın (KKK) kurulması ile başladı. Geçmişte çok büyük eylemleri olan KKK'nın bugün yaklaşık 5.000 üyesi vardır. KKK'ya daha sonra Beyaz İrkçi hareketler, sosyalist, anarşist ve azınlık milliyetçi grupların terör faaliyetleri eklendi. 1980-1999 yılları arasındaki terör olaylarında meydana gelen 205 ölümün %80'den fazlası 19 Nisan 1995 tarihinde meydana gelen Oklahoma City bombalamasında meydana geldi. 1990-1999 arasındaki terör olayları önceki yıllara göre azalma göstermişti. Bu yıllardaki 60 terörist saldırısında 182 kişi öldü, yaklaşık 2000 kişi yaralandı. 2001-2010 arasında ABD dâhilinde terör suçlaması ile 176 kişi tutuklandı. 2001-2008 arasında yılda yaklaşık 4 olay meydana gelirken, 2009-2010'da 35 olay oldu¹⁴.

Bugün Amerika'da beş tip terör örgütü bulunmaktadır¹⁵; (1) Etnik bölücü ve göçmen örgütleri, (2) Sol kanat radikal örgütler, (3) Sağ-kanat ırkçı, yönetime karşı, yok olmamak için savaştan örgütler, (4) Dış terör örgütleri, (5) Sorun odaklı örgütler (çevreci aşırıları gibi). Sağ kanat terör örgütleri içinde ırkçılık, yönetim karşıtlığı ve düzene karşıtlık öne çıkmaktadır. Buna kürtaj yapan klinikleri bombalayan Hıristiyan gruplar da dâhildir. İrkçi saldırılar iç terörden ziyade dazlakların gangsterlik ya da organize suç örgütü faaliyeti olarak görülmektedir. Bazı ırkçı gruplar ise beyaz-siyah ya da anti-semitik olmaktan ziyade tarihi nedenlerle (topraklarına yapılan silahlı saldırılar, uygulanan kanunlar, vergiler vb.) hükümete düşman olan gruplardır. KKK, ABD'nin güneyinde, bazı ırkçı gruplar orta-batı'da (Amerikan Nazileri genellikle Şikago'da) toplanmışlar, yönetim karşıtları ise ülke çapında yayılmışlardır. Klan hareketi gibi diğer bir ırkçı grup ise Amerikan Nazi Partisi ve çeşitli Aryan (Beyaz Aryan Kardeşliği, Aryan Ulusları gibi) gruplarıdır. İrkçi gruplar bunlarla da sınırlı değildir. Diğer bir sağ-kanat terör örgütü olan Düzen (The Order) ise diğer bir militan ırkçı grup olarak Hıristiyan Kimliği, Odinciler (İskandinav Tanrısı ve neo-Nazi) gruplarından kişileri bir araya getirmektedir¹⁶.

Amerika'da bulunan pek çok dinci terör örgütünden biri de Christian Identity Movement isimli sağ kanat dini ve ırkçı örgüttür¹⁷. 1980-1985 arasında dinci örgütler tarafından öldürülen 51 kişinin yarısı diğer bir dinci örgüt olan CSA'nın¹⁸ işi idi. Büyük bir binayı çökerterek 168 kişinin ölümüne neden olan America's Patriot hareketinden Oklahoma City bombacı Timothy Weigh, bu örgütle bağlantılı idi. Amerika için en tehlikeli örgüt kökleri 1798'e kadar geri giden ve pek çok ideolojinin bir araya geldiği American Yurtsever hareketidir. Örgüt inancına göre kendileri Beyaz Aryan olarak Tanrı tarafından verilmiş özel bir görevleri vardır. Neo-Nazilerin CSA ve Güney Kaliforniya Beyaz Aryan Direnişi¹⁹ ile bağlantıları tespit edilmiştir. Yönetim karşıtı sağcı gruplar ise ırkçı olmaktan öte mevcut yönetim sistemine karşı örgütlerdir. Sol-kanat teröristler ise kapitalizm ve Amerikan emperyalizmine karşı sosyalist bir devrim

¹⁴ Charles Allen, Peter Clarke, William J. Bratton: *U.K. and U.S. Approaches to Countering Radicalization: Intelligence, Communities and the Internet*, CFR, National Public Radio (NPR), Washington D.C., (April 1, 2011).

¹⁵ Kevin Jack Riley, Bruce Hoffman: *Domestic Terrorism A National Assessment of State and Local Preparedness*, Rand Corporation, (Santa Monica, 1995), s.13.

¹⁶ Bruce Hoffman, "Holy Terror: *The Implications of Terrorism Motivated by a Religious Imperative*, RAND Paper P-7834, (1993).

¹⁷ Mark S. Hamm: *Terrorism, Hate Crime, and Antigovernment Violence, in the Future of Terrorism: Violence in the New Millenium*, Edt. Harvey W.Kushner, Sage Publications, (London, 1998), p.78.

¹⁸ CSA: The Covenant, The Sword, and the Arm of the Lord.

¹⁹ WAR: White Aryan Resistance.

peşindedir. FBI'ya göre; Porto-Riko Milliyetçileri en önde gelen sol kanat terörist gruptur. Sol-kanat örgütleri 1960-1980 arasındaki dönemde etkili idi. 1990'lı yıllarda sağ-kanat aşırıları sol-kanat terörden daha etkili olmaya başlarken 2000 yılına doğru çevreci aşırıları da ciddi bir terör tehdidi olmaya başladı. 2001 yılından itibaren sağ terör örgütlerinin saldırılarının azalmasının nedeni olarak bu örgütlerin kızgınlığının ABD hükümetinden yabancı gruplara kayması gösterilmektedir.

Tablo: Amerika'da Faaliyet Gösteren Terör Örgütleri (1980-2000)

Kategori	Terör Örgütü
Sağ Kanat	Aryan Ülkeleri
	Arizona Yurtseverleri
	Ahit, Kılıç ve İsa'nın Silahı (CSA)
	Ku Klux Klan (KKK)
	Tarikat
	Şerifin Yardımcıları
	Beyaz Yurtsever Parti
Sol Kanat	El Rukns (Chicago)
	Porto-Riko Özgürlük Savaşçıları
	Ulusal Kurtuluş Silahlı Kuvvetleri (FALN)
	Macheteros (Machete Wielders)
	19 Mayıs Komünist Örgütü
	Birleşik Özgürlük Cephesi
Münferit (Tek Gündemli)	Yeni Afrika Özgürlük Cephesi
	Dünya Akşamı Hareket Grubu
	Yahweh (Siyah İbrani İsraililer)
	Hayvan Kurtuluş Cephesi
	Evan Mecham Eco-Teröristleri
	Japon Kızıl Ordusu
Uluslararası	İrlanda Cumhuriyetçi Ordusu
	Omega 7
	Abu-Nidal Grubu
	Mücahitler (İran)
	Sihler (Hint)

Kaynak: Sait Yılmaz: ABD'de Bölücülük ve Terör, 21. Yüzyıl Dergisi, Şubat.2011, s.36.

ABD'de Bölücülük ve Bölücülükle Mücadele

Bölünme isteği ya da teşebbüsleri ABD kurulduğu günden beri ülke siyasetinin bir unsuru oldu. ABD Anayasa Mahkemesi ise tek taraflı ayrılma kararını anayasaya aykırı bulmakta ve diğer devletlerin (eyaletlerin) onayı ya da bir devrim sonucu ayrılmanın mümkün olacağını söylemektedir. Amerika'yı yönetenlere göre zaten bu hak 1776'da kullanılmış ve Sivil Savaş döneminden beri bölücülük (secession) ABD'de yasaklanmıştır. Bunu gündeme getiren herhangi bir grup basın ve hükümet tarafından hemen militan aşırı grup olarak hedef tahtasına oturtulmaktadır. ABD tarihindeki en meşhur bölünme girişimi güneydeki 13 eyaletin Konfederal bir yapı

oluşturarak ayrılmak istemesi idi. Bu istek Amerikan İç Savaşı'na (1861-1865) yol açtı. 1836'da Teksas Meksika'dan ayrılıp bağımsız olmuş, ancak 1845'de ABD'ye katılmak zorunda kalırken sözde ayrılma hakkını mahfuz tutmuştu. 1869'da Teksas'ın ayrılma isteği Anayasa Mahkemesi'nden döndü. 1846'da Meksika'dan kopan California da cumhuriyet olmuştu ancak ABD-Meksika Savaşı'ndan bir ay sonra ABD'ye katılmak zorunda bırakıldı. 1946'da bağımsızlığını kazanan Filipinler de 1898'de Amerika'ya eklenmeyi kabul etmek zorunda kaldı. ABD'de 20. yüzyılda 1000'den fazla bölünme ya da birlikten ayrılma girişimi oldu. Eyaletlerin bağımsız olma istekleri Teksas, Cascadia, Hawaii, Vermont gibi eyaletlerde öne çıkmaktadır.

ABD'de öne çıkan bölücü gruplar; Alaska Bağımsızlık Partisi, Cascadia Bağımsızlık Projesi, Hawaii Ulusu, İkinci Maine Askerleri, Özgür Devlet Projesi, New Hampshire Cumhuriyeti, Güney Ligi, Christian Exodus, İkinci Vermont Cumhuriyeti ve Teksas Birleşik Cumhuriyeti'dir²⁰. 2004 yılından beri Vermont'da tüm kıtadaki ayrılıkçı hareketler Middlebury Enstitüsü vasıtası ile teşvik ediliyor. 1970'li yıllarda Teksas'ta ayrılıkçı hareketin kökleri gelişmeye başladı²¹. 1980'lerde Huston ve Austin şehrinde pek çok araba tamponunda 'Bölünme' yazısı görülmekteydi. 1997'de Batı Teksas'ta ayrılıkçı 'Teksas Cumhuriyeti' adlı örgütün liderleri ya tutuklandı ya da öldürüldü. Halen Teksas'ın bağımsızlığı için çalışan altı illegal örgüt bulunmaktadır²². Yakın zamanda Washington yönetiminin ekonomi ve idari politikalarından usandığını söyleyen Teksaslı milletvekilleri, tam egemenlik için mecliste önerge verme kararı aldı. Böylece Teksas, ABD'ye karşı bir "bağımsızlık hareketi" başlattı. Teksas Meclisi'ndeki milletvekilleri, son ekonomi paketinin merkezi ABD yönetiminin, eyaletler üzerindeki yetkisini iyice artırdığını, Obama hükümetinin bu yolla, içişlerine karıştığını ve devletin küçüleceğine daha da büyüdüğünü söyledi.

1994'te kurulan ve 27 eyaletten ayrılık taraftarı örgütleri biraraya getiren 'Güney Ligi' kısa sürede hızla büyümüştür. Birkaç sene önce yapılan bir ankette Latino nüfusun yoğunlukta olduğu Güney eyaletlerinde ayrılıkçılık taraftarlarının 10 milyonun üzerinde olduğu tespit edilmiştir. Kasım 2006'da Alaska Anayasa Mahkemesi bölünmenin yasal olmadığı gerekçesi ile referanduma gidilmesi teklifini reddetti. 1 Nisan 2009'da Georgia Senatosu, federal yasaların tanınmama hakkını içeren bir karar tasarısını kabul etti. Aynı karar tasarısında eğer Kongre buna karşı tedbir alırsa ABD hükümetinin geçersiz kabul edileceğini hükme bağladı²³. Porto Riko Bağımsızlık Partisi tarafından temsil edilen hareketin de ayrılıkçı bir potansiyeli bulunuyor. Ancak, Amerika'nın 51. eyaleti olmaya en yakın aday Porto-Riko'dur. Gelecekte ABD'nin başını ağrıtabilecek bir başka ciddi bağımsızlık talebi ise Hawaii'den geliyor. Kendine ait bayrağı, milli marşı ve dili olan Hawaii'de birkaç farklı bağımsızlık hareketi aktiftir. 'Middleburry Institute' bağımsızlık hareketlerini ve ayrılıkçı örgütleri kuramsal ve akademik anlamda destekleyen bir kurumdur. Enstitü bünyesinde geçen sene üçüncüsü düzenlenen 'Amerika Ayrılıkçılık Kongresi'nde 17 örgüt temsil edildi.

Amerikan Yönetim Sistemi Demokrasi Değil, Plutokrasi'dir..

11 Eylül 2001'den beri ABD iki büyük savaşa girdi, Irak'tan 31 Aralık 2011 tarihinde çekildi, Afganistan'dan ise 2014'de çekilecek ama iki cephede de zafer

²⁰ Donahue, Bill: *Ways and Means*, The Washington Post, (June 29, 2008)

²¹ Henry Makow and Richard Evans: *The Real Secessionists*, (April 20 2009), <http://www.henrymakow.com/>

²² Teksas Milliyetçi Örgütü (1997'deki Teksas Cumhuriyeti), Bağımsız Teksas, Birleşik Teksas Cumhuriyeti, Teksas Anayasası 2000, Teksas Cumhuriyeti, Özgür Teksas Anayasası.

²³ Mike Seccombe: *Talkin' About a Revolution*, Martha's Vineyard Magazine, Sep-Oct issue, 2007.

yok²⁴. Gereksiz savaşlar ülkenin servetini yok etti ve sayısız insan kaybedildi. Amerikan toplumu askerileşti, erkekler ve kadınlar üniforma için özendirildi, askeri bütçe şişti, generallere yaltaklanma başladı. Bütün bunların karşılığında gelişmekte olan dünyada teneke diktatörlükler, parçalanmış köprüler, delik deşik yollar, çökmüş eğitim ve modern silahlar edinmeye çalışan zorba ordular ortaya çıktı. 11 Eylül 2001'den beri savaşlar ABD'ye 1.3 trilyon dolara mal oldu. Mart 2003-Eylül 2011 arasında Irak'ta toplam 4.464 Amerikan askeri öldü. Irak ve Afganistan'da toplam olarak 6.219 Amerikan askeri öldü²⁵, 45.000'den fazlası yaralandı. Amerikan ulusu diğer ülkelerden göçler üzerine kurulmuştur. Amerikan sisteminin başarısı diğer ülkelerden gelenlerin doğallaştırılması (naturalization) ile yakından ilgilidir²⁶. ABD'de göç ettikten beş yıl sonra Amerikan vatandaşı olmak için yemin edilir. Bu yeminin içinde Amerikayı ve Anayasasını tüm düşmanlarına karşı korumak, istendiğinde muharip olmasa da ABD Silahlı Kuvvetleri için hizmet etmek vardır.

ABD'nin en büyük sorunlarından birisi yasama-yargı-yürütme arasındaki dengenin uzun yıllardır erimeye devam etmesidir. Nitekim Obama'nın ilk dönemi içinde şu eleştiriler getirildi²⁷; büyük kapsamlı yasalar halk içeriğini anlamadan hızla geçirildi, icra emirleri ile çok geniş yetkilerle donatılmış ve Senato tarafından denetlemeyen özel yetkili kişiler ortaya çıktı, Kongre yerine BM ve Arap Ligi kararlarına göre askeri harekât kararları alındı, seçimle işbaşına gelmemiş Federal Rezerv Sistemi tarafından finansal tahsisler yapıldı, eski kanunların (göçmen yasası gibi) istenmeyen bölümleri Obama tarafından göz ardı edildi, kendi yasalarına aykırı şekilde uluslararası anlaşmaları (silahların kontrolü ile ilgili) kabul etti ve Anayasa Mahkemesi ise tüm bunlara suskun kaldı. Hükümet ve yargı gerçek bir bağımsızlığa sahip değildir. Ülkenin polisi canınıza, özgürlüğünüze ve mülkiyetinize suçlulardan daha büyük bir tehdittir. Amerika'da dünyanın herhangi bir ülkesinden çok daha fazla siyasi mahkûm vardır. Hapishaneler gelişen bir endüstridir ve özel şirketler evlerden daha fazla toplama kampı inşa etmektedir.

Amerikan yönetim sistemi bir demokrasi değil, zengin bir sınıfı öncelikle ve en iyi bir şekilde temsil eden bir düzen yani plutokrasi'dir. Amerikan sistemindeki problemin temelinde para, güç ve etki döngüsü yatmaktadır. Amerika için problem hangi partinin hükümette olduğu değil, yönetimin dizaynında, çalışmasında ve güçler dağılımındadır. Seçim sonuçları her zaman adaletsiz bir toplum düzeni, ekonomik olarak iyi kesimin yükün çoğunu taşıyan alttaki kesim tarafından sürekli olarak sübvansede edildiği, kısır değişmez bir yazgı yaratmaktadır. Amerika halk tarafından halk için bir yönetim olmaktan çok zenginler tarafından zenginler için olan bir rejime gitmektedir. Temsilciler tüm nüfusu değil onlara en çok çalışan zenginleri öncelikle ve en iyi şekilde temsil eder. Yoksulluk, suç, şiddet, sağlık güvencesi olmamak, işsizlik, evsizlik, hırsızlık, fazla çalışma, boşanma, göç, uyuşturucu kullanımı, fahişelik, yalnızlık, rüşvet, ahlaksızlık gibi aklınıza gelebilecek tüm sosyal hastalıkların nedeni plutokrasinin sonuçlarıdır. Diğer bir bakış açısı ile görülen tüm bu semptomlar gerçekte daha derin bir hastalığın belirtileridir.

Güvenlik güçleri ve iktidar vatandaşı evcilleştirirken, dışarıdaki kötülerden korkmayı sağlar. Liberaller, sosyalistler, sendikalar, bağımsız muhabirler hedef haline gelir, sesleri yok edilir. Onların yerini şirket kontrollü akademisyenler, medya ve hükümet görevlileri alır. Tek taraflı görüşler milliyetçilik ve yurtseverlik duyguları ile

²⁴ Ben Feller: *For Presidents, the Legacy of 9/11 Has No End*, The Associated Press, (Sep 3, 2011)

²⁵ Joshua Keating: *Two Milestones*, Foreign Policy, (September 2, 2011).

²⁶ George Friedman: *Geopolitics of Nationalism and Dual Citizenship*, STRATFOR, (July 20, 2010).

²⁷ Thomas Sowell: *Waiving Freedom*, Hoover Institution, (Nov 7, 2012).

işlenir. Yurtsever vatandaş; işini kaybetmek, terörizm tehdidi ile korkutulur, devlet ve ordunun desteklenmesi için güdülenir. Özel hayat üstünde devlet kontrolü her gün daha da artarken vatandaştan sadece koyun gibi itaat etmesi istenir. Bazı sembollerin ve mitlerin arkasına saklanarak kolektif kimlik korunmaya çalışılır, bu aslında gerçekte olmayan Amerika illüzyonudur. Kısaca, Amerika'da demokrasi sadece bir masaldır ve gerçekten demokratik olarak adlandırılabilir tek bir kurum dahi yoktur. Amerika anayasası nedeni ile daha doğarken edindiği hayati bir hastalığa sahiptir ve bu yüzeysel bazı tedavilerle iyileşemez yani hastanın hayatını kurtaracak derin bir ameliyata ihtiyaç bulunmaktadır. Bu ameliyatın anlamı aristokratların yazdığı anayasayı doğru bir şekilde değiştirerek ülkede güçler dengesini yeniden düzenlemektir. Bugünkü Amerikan anayasası ise imparatorluğun vicdanı değil vasıtasıdır. Tıpkı Türkiye'ye getirilmek istenen düzenin Anayasası gibi..

Sonuç Yerine..

ABD de, kırmızı ve mavi eyaletlere bölünmüş durumdadır. Seçim analizlerinin gösterdiği gibi, postmodern Pasifik sahili ve New England, Meksika sınırındaki 200 millik Hispanik kuşak, Büyük Göller bölgesinin paslanmış endüstriyel kuşağı ve iç eyaletleri; vadi eyaletleri, Rocky Mountains ve güneye karşı gevşek bir ittifak içindedir. ABD gittikçe kendine yabancılaşmaktadır. Pek çok Amerikalı için ABD artık batan bir gemidir ve ekonomik, siyasi, kültürel ve çevre faktörleri ile yaşanmaz hatta tamir edilemez hale gelmektedir. Önümüzdeki on yıllar, birkaç eyaletin ayrılması için artan girişimler ile birlikte terör faaliyetlerinde de artışa da tanıklık edebilir. Özellikle en hazır gözükten Teksas Cumhuriyeti'nin kurulması projesinin canlanması ABD'nin çöküşü anlamına da gelecektir. Amerikan güvenlik güçleri 11 Eylül saldırılarından sonra tüm dikkatlerini uluslararası terör saldırılarına vermiş olsalar da iç tehdit tekrar ciddi şekilde yükselmeye ve uluslararası teröre yakın bir tehdit seviyesine gelmeye başlamıştır. 2001 öncesi deniz aşırı askeri tesisler vardı, ordu savaşa gider, ülke içindeki güvenlik kolluk kuvvetlerine bırakılırdı. Artık ülke içinde de huzur yok ve ülkeyi savunmak için yeni ittifaklara, ortaklara, füze savunma sisteminin diğer ülkelerden başlatılmasına, siber güvenliğe ihtiyaç var. Amerikan halkı radikalleşmekte, silah ve çatışma için zemin bulmaktadır. ABD'de sade vatandaşın toplam 250 milyon silahı var ve bu dünyadaki en yüksek rakamdır. Dünyada silahtan ölümlerin % 80'i de ABD'de yaşanıyor²⁸.

Son yıllarda ABD'de yoğun siyasi kutuplaşma oldu; hükümete güvensizlik artarken, seçimler siyasi ihtirasları tetikledi. ABD, yoğun olarak El Kaide tehdidinde odaklanmış olsa da ülke içinde çeşitli terör faaliyetleri devam ediyor. Anarşizm'den Neo-Nazizm'e kadar ideolojileri farklı olsa da ABD'de iç terör yaşamaya ve gelişmeye devam etmektedir. ABD'deki en tehlikeli terör örgütleri kitlesel patlayıcı kullanma eğilimleri nedeni ile hala sağ-kanat örgütlerdir. Ülke sürekli savaş haline alışıırken, ABD içinde yalnız kurt olarak tanımlanan teröristler artan bir endişe konusu olmaya devam etmektedir. Sosyal yapıdaki ekonomik dengesizlikler ABD gücündeki gerileme ile birlikte Amerikalıların alt kimliklerini hatırlama riski artmaktadır. Teksas gibi bazı eyaletlerde ABD'den ayrılma eğiliminin güçlendiği görülmektedir. ABD, sert güç kullanımıyla yakaladığı Teksas Cumhuriyeti Askerleri'ni "bölücülükten" yargıladı. Kimseyi öldürmemiş olmalarına rağmen örgütün lideri McLaren 99 yıl hapis cezasına çaptırıldı, yardımcısı Robert Otto ise 50 yıl hapis cezası aldı. Türkiye'ye bölücü terör örgütü ve siyasi uzantıları ile görüşmeyi tavsiye eden ABD, içeride bölünmek isteyenlere karşı acımasız bir politika izlemektedir.

²⁸ Hürriyet: *Suçluyu İpten Alan Avukat*, (12 Ocak 2011).